

## KARTA PRZEDMIOTU

|                                  |                        |                      |
|----------------------------------|------------------------|----------------------|
| <b>Kod przedmiotu</b>            | <b>0919.7ZP1.F6.PS</b> |                      |
| <b>Nazwa przedmiotu w języku</b> | polskim                | Pedagogika specjalna |
|                                  | angielskim             | Special pedagogy     |

### 1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

|                                                   |                                        |
|---------------------------------------------------|----------------------------------------|
| <b>1.1. Kierunek studiów</b>                      | Zdrowie publiczne                      |
| <b>1.2. Forma studiów</b>                         | Stacjonarne                            |
| <b>1.3. Poziom studiów</b>                        | Studia pierwszego stopnia licencjackie |
| <b>1.4. Profil studiów*</b>                       | Ogólnoakademicki                       |
| <b>1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu</b> | dr Aldona Kopik                        |
| <b>1.6. Kontakt</b>                               | aldona.kopik@ujk.edu.pl                |

### 2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

|                                |                                        |
|--------------------------------|----------------------------------------|
| <b>2.1. Język wykładowy</b>    | polski                                 |
| <b>2.2. Wymagania wstępne*</b> | Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki |

### 3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

|                                           |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 3.1. Forma zajęć                          |               | Wykłady, ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 3.2. Miejsce realizacji zajęć             |               | Sale dydaktyczne UJK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 3.3. Forma zaliczenia zajęć               |               | ZO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 3.4. Metody dydaktyczne                   |               | Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, metody aktywizujące, praca w grupach współpracując.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 3.5. Wykaz literatury                     | podstawowa    | Chrzanowska I., Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2015.<br>Dykcik W. (red.), 2009, Pedagogika specjalna. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.<br>Smith D. D., 2011, Pedagogika specjalna T 1 i 2., PWN, Warszawa.                                                                                                                                                                   |
|                                           | uzupełniająca | Bidzan M., Budziński W. (red.), Rozwój poprzez terapię. Interdyscyplinarne aspekty pedagogiki leczniczej, Wydawnictwo Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, Gdańsk 2011.<br>Kupisiewicz M., Słownik pedagogiki specjalnej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.<br>Woynarowska B., Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki, PWN; Warszawa 2017.<br>Wybrane artykuły naukowe z czasopism Terapia Specjalna, Szkoła Specjalna. |

### 4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)</b></p> <p>C1. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi pedagogiki specjalnej, z jej współczesnymi celami i zadaniami, szczegółowymi dziedzinami, ich zakresem i przedmiotem zainteresowań.</p> <p>C2. Kształtowanie umiejętności przedstawiania i wyjaśniania dylematów związanych ze wspólnymi problemami specjalnej opieki, edukacji i społecznego wsparcia.</p> <p>C3. Kształtowanie postawy gotowości do wsparcia i pomocy osobom z zaburzeniami rozwojowymi i deficytami psychicznymi lub fizycznymi oraz orientacji w formach i metodach udzielania takim osobom pomocy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)</b></p> <p><b>Wykłady:</b></p> <p>Zapoznanie z kartą przedmiotu. Edukacja specjalna, jej historyczno-kulturowe i społeczne uwarunkowania. Przedmiot pedagogiki specjalnej jako nauki; współczesna metodologia pedagogiki specjalnej. Podstawowe pojęcia pedagogiki specjalnej (norma, niepełnosprawność, upośledzenie, dysfunkcjonalność, inwalidztwo, rewalidacja, rehabilitacja, reedukacja, resocjalizacja).</p> <p>Formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego: wczesna diagnoza i interwencja, stymulacja i uaktywnianie, usprawnianie, korekcja, kompensacja, indywidualizacja, profilaktyka i prewencja, wspieranie i wspomaganie.</p> <p>Wybrane metody i formy pracy z osobami z niepełnosprawnościami – Ruchu rozwijającego W. Sherborne, Ch. Knilla, terapeutyczna Domana-Delacato, ośrodków pracy, F. Affolter, hipoterapia i inne.</p> <p>Sytuacja rodzin dzieci z niepełnosprawnościami – model funkcjonowania rodziny, przeżycia emocjonalne rodziców, organizacja życia rodzinnego.</p> <p>Społeczne formy opieki i kształcenia osób z niepełnosprawnościami: działalność organizacji pozarządowych i fundacji na rzecz osób niepełnosprawnych, prawne podstawy procesu rehabilitacji i wsparcia społecznego, prawa ludzi z niepełnosprawnościami w UE.</p> <p><b>Ćwiczenia:</b></p> <p>Pedagogika osób z: niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem, niesłyszących i słabo słyszących, niewidomych i</p> |

niedowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, dzieci przewlekle chorych, niedostosowanych społecznie i in.

Uwarunkowania postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami: charakterystyka postaw wpływ na samoocenę i samoakceptację, spostrzeganie niepełnosprawności, wpływ czynników kulturowych, uwarunkowania osobowościowe.

Problemy poradnictwa w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami: poradnictwo rodzinne, indywidualne poradnictwo dla osób z niepełnosprawnością, rewalidacyjne doradztwo zawodowe, doradztwo rewalidacyjne we wspomaganiu dziecka i rodziny.

#### 4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

| Efekt                                       | Student, który zaliczył przedmiot                                                                                                                                                      | Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| w zakresie <b>WIEDZY</b> :                  |                                                                                                                                                                                        |                                                 |
| W01                                         | Zna podstawowe zagadnienia teoretyczne pedagogiki specjalnej, z jej współczesnymi celami i zadaniami, szczegółowymi dziedzinami, ich zakresem i przedmiotem zainteresowań.             | ZP1A_W01<br>ZP1A_W04                            |
| W02                                         | Zna postawowe formy i możliwości postępowania terapeutycznego w stosunku do osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi                                                                | ZP1A_W07<br>ZP1A_W09                            |
| W03                                         | zna i rozumie relacje zachodzące pomiędzy zdrowiem a środowiskiem, wyjaśniania dylematy związane z problemami specjalnej opieki i edukacji i społecznego wsparcia.                     | ZP1A_W17                                        |
| w zakresie <b>UMIEJĘTNOŚCI</b> :            |                                                                                                                                                                                        |                                                 |
| U01                                         | Potrafi zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością;                                             | ZP1A_U05<br>ZP1A_U04                            |
| U02                                         | potrafi prezentować wyniki własnych działań i przemyśleń z zakresu pedagogiki specjalnej w formie pisemnej i ustnej (np. poprzez przeprowadzenie prezentacji) na poziomie akademickim. | ZP1A_U11                                        |
| w zakresie <b>KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH</b> : |                                                                                                                                                                                        |                                                 |
| K01                                         | prezentuje postawę permanentnego doskonalenia zawodowego.                                                                                                                              | ZP1A_K01                                        |
| K02                                         | ma postawy gotowości do wsparcia i pomocy osobom z zaburzeniami rozwojowymi i deficytami psychicznymi lub fizycznymi.                                                                  | ZP1A_K03<br>ZP1A_K05                            |

#### 4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

| Efekty przedmiotowe<br>(symbol) | Sposób weryfikacji (+/-) |   |     |             |   |     |             |   |     |                         |   |     |               |   |     |                 |   |     |                  |   |     |
|---------------------------------|--------------------------|---|-----|-------------|---|-----|-------------|---|-----|-------------------------|---|-----|---------------|---|-----|-----------------|---|-----|------------------|---|-----|
|                                 | Egzamin ustny/pisemny*   |   |     | Kolokwium*  |   |     | Projekt*    |   |     | Aktywność na zajęciach* |   |     | Praca własna* |   |     | Praca w grupie* |   |     | Inne prezentacja |   |     |
|                                 | Forma zajęć              |   |     | Forma zajęć |   |     | Forma zajęć |   |     | Forma zajęć             |   |     | Forma zajęć   |   |     | Forma zajęć     |   |     | Forma zajęć      |   |     |
|                                 | W                        | C | ... | W           | C | ... | W           | C | ... | W                       | C | ... | W             | C | ... | W               | C | ... | W                | C | ... |
| W01                             |                          |   |     |             |   |     |             |   |     | +                       |   |     |               |   |     |                 |   |     | +                |   |     |
| W02                             |                          |   |     |             |   |     |             |   |     | +                       |   |     |               |   |     |                 | + |     |                  | + |     |
| W03                             |                          |   |     |             |   |     |             |   |     |                         |   |     |               |   |     |                 | + |     |                  | + |     |
| U01                             |                          |   |     |             |   |     |             |   |     |                         |   |     |               |   |     |                 | + |     |                  | + |     |
| U02                             |                          |   |     |             |   |     |             |   |     |                         |   |     |               |   |     |                 | + |     |                  | + |     |
| K01                             |                          |   |     |             |   |     |             |   |     |                         | + |     |               |   |     |                 |   |     |                  | + |     |
| K02                             |                          |   |     |             |   |     |             |   |     |                         | + |     |               |   |     |                 |   |     |                  | + |     |

\*niepotrzebne usunąć

#### 4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

| Forma zajęć | Ocena | Kryterium oceny                                                                                                                                                             |
|-------------|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| wykład (W)  | 3     | 61-68% opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.                                                     |
|             | 3,5   | 69-76% opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.                                                      |
|             | 4     | 77-84% opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.                     |
|             | 4,5   | 85-92% zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych. |
|             | 5     | 93-100% zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.                                             |

|                |     |                                                                                                                                                                                          |
|----------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ćwiczenia (C)* | 3   | 61-68% opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające, prezentacja.                                                     |
|                | 3,5 | 69-76% opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.                                                                   |
|                | 4   | 77-84% opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.                                  |
|                | 4,5 | 85-92% zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych, prezentacja. |
|                | 5   | 93-100% zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji, prezentacja.                                             |

#### 5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

| Kategoria                                                                                     | Obciążenie studenta |                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------|
|                                                                                               | Studia stacjonarne  | Studia niestacjonarne |
| <i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i> | <b>30</b>           |                       |
| <i>Udział w wykładach*</i>                                                                    | 15                  |                       |
| <i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*</i>                                  | 15                  |                       |
| <i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*</i>                                            |                     |                       |
| <i>Inne (jakie?)* e-learning</i>                                                              |                     |                       |
| <i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>                                     | <b>20</b>           |                       |
| <i>Przygotowanie do wykładu*</i>                                                              | 5                   |                       |
| <i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*</i>                                | 10                  |                       |
| <i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*</i>                                                   | 5                   |                       |
| <b>ŁĄCZNA LICZBA GODZIN</b>                                                                   | <b>50</b>           |                       |
| <b>PUNKTY ECTS za przedmiot</b>                                                               | <b>2</b>            |                       |

*\*niepotrzebne usunąć*

**Przyjmuję do realizacji** (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....